

عنوان مقاله:

اسرائیلیات در تفسیر منهج الصادقین با تاکید بر داستان نوح(ع) در سوره هود(ع)

محل انتشار:

فصلنامه سراج منیر، دوره 10، شماره 35 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

مینا شمخی - استادیار علوم قرآن و حدیث، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.

نصره باجی - دانشجوی کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.

خلاصه مقاله:

موضوع پیدایش اسرائیلیات در میان مسلمانان و راهیابی آن به حوزه‌های حدیث، تاریخ و تفسیر، بسی درخور اهمیت است. با آغاز عصر تدوین تفسیر، اسرائیلیات بسیاری که وارد حوزه‌ی فرهنگ اسلامی شده بود، به تفاسیر راه یافت که تفاسیر شیعه نیز از این امر مستثنا نبودند. شیوه‌ی تعامل مفسران شیعی با روایات اسرائیلی از جهت ذکر سند، نقد و رد آنها متفاوت بوده‌است. آسیب‌های اساسی این رویکرد تفسیری، به دو امر باز می‌گردد: یکی، پرهیز از بررسی سندی روایات و دیگری، پرهیز از تحلیل دلالتی و عرضه آنها بر دلایل قطعی نقلی و عقلی؛ چنان که میراث فرهنگ روایی اهل بیت (ع)، گنجینه‌های علیه اسرائیلیات و خرافه است. یکی از تفاسیر شیعه، تفسیر «منهج الصادقین فی الزام المخالفین» نگاشته ملافتح‌الله کاشانی است که در آن روایات اسرائیلی به چشم می‌خورد. مفسر، گاهی این روایات را به منظور نقد آورده است؛ ولی در برخی موارد، مخصوصاً در داستان‌های انبیا مانند داستان حضرت نوح(ع)، روایات اسرائیلی را بدون هیچ نقدی آورده‌است. این روایات افزون بر کاستی‌های سندی، از نظر محتوایی هم سستی‌هایی داشته و با نص صریح قرآن، احادیث معصومان(ع)، عقل و علم در تعارضند.

کلمات کلیدی:

قرآن، حدیث، منهج الصادقین، نوح، اسرائیلیات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1188993>

